

Strijd tegen taxuskever gaat verder

Oorspronkelijk komt ze uit Zwitserland en al jaren vormt ze een probleem in de boomkwekerij: de taxuskever. Momenteel is er één gewasbeschermingsmiddel waarmee boomkwekers de kever te lijf kunnen gaan. Een wankel basis. Daarom gaan PPO Boomkwekerij, DLV Plant en PRI door met hun onderzoek naar de beheersing van dit plaaginsect.

Veel boom- en vasteplantenkwekers hebben elk jaar weer last van schade door de larven van taxuskevers. Om de schade binnen de perken te houden, wordt geadviseerd zowel de larven als de kevers te bestrijden. Bestrijding van larven is mogelijk met behulp van insectenparasitaire aaltjes (*Steinernema*- en *Heterorhabditis*-soorten). In de containerteelt kan de schimmel *Metarhizium anisopliae* (BIO1020) of Exemptor door de potgrond worden gemengd. Suscon 10 is hiervoor niet meer toegelaten sinds 30 juni 2010. Er is een opgebruiktermijn tot 31 december 2011.

In voorafgaande projecten bleek dat het rupsenmiddel Steward een goede nevenwerking heeft tegen volwassen taxuskevers en dat een niet toegelaten middel (gecoördineerd als middel C) een even goede werking had. Steward is nu het enige middel dat boomkwekers tegen volwassen taxuskevers kunnen gebruiken. Hierdoor bestaat het risico dat de kevers resistentie ontwikkelen tegen dit middel. Voor de onbedekte vasteplantenteelt is er helemaal geen middel beschikbaar. Steward is wel toegelaten in de bedekte vasteplantenteelt. Het blijft dus nodig verder te zoeken naar nieuwe gewasbeschermingsmiddelen tegen de volwassen taxuskever.

Vervolgonderzoek

In 2010 is daarom een vervolgproject gestart. Bij het zoeken naar nieuwe middelen wordt ook gelet op de snelheid waarmee de kevers worden bestreden. Nadat een taxuskever is ontpopt, duurt het ongeveer vier weken voordat deze eieren gaat leggen. Wanneer dus binnen vier weken de kevers goed zijn bestreden of onvruchtbaar zijn geworden, worden er bijna geen eieren gelegd en ontstaan er dus nauwelijks larven.

Uit het voorgaande project bleek dat met

In de labproeven werden *Euonymus in emmers* bespoten, waarna er kevers aan werden toegevoegd en de deksels op de emmers gingen. Vervolgens werd bekeken of de kevers dood gingen door te eten van de bespoten planten.

de bestrijding met Steward meer dan vier weken nodig waren om het aantal kevers tot een laag niveau terug te brengen.

In 2010 werden twee wegen bewandeld. De eerste was het testen van nieuwe middelen in laboratoriumproeven en de tweede was een proef in kooien op het containerveld. In het laboratorium werd getest op de werking van de middelen via contact (bespuiting kevers zelf) en vraat (bespuiting van het blad dat de kevers te eten kregen). Steward en middel C vertoonden weer een goede werking. Twee nieuwe middelen vertoonden een even goede werking. Een biologisch middel gaf een redelijke werking via contact.

Proeven in kooien

De proef in kooien werd uitgevoerd op het containerveld van de proeftuin van Holland in Boskoop. Deze werd in kooien uitgevoerd, zodat de kevers niet tussen de behandelingen heen en weer konden lopen. Dat zou de resultaten namelijk vertroebelen. Er werden zes gewasbespuitingen uitgevoerd, met een tussentijd van ongeveer tien dagen. Ook in deze proef zorgden Steward en middel C weer voor een goede doding van de kevers: na zes bespuitingen waren bijna alle kevers dood. De andere middelen vertoonden geen effect.

Inmiddels is duidelijk dat de fabrikant met middel C tegen moeilijkheden is aangelopen in het toelatingstraject. Voorlopig zal dit middel dus niet worden toegelaten. De fabrikant van de nieuwe middelen, die in de laboratoriumproeven een goede werking vertoonden, geeft voorlopig geen prioriteit aan deze middelen.

Hoe verder?

In 2011 gaan PPO, DLV Plant en PRI verder met kleinschalige proeven, in de zoektocht naar nieuwe middelen. Het biologische middel dat in het laboratorium een redelijke werking vertoonde, is interessant om verder te testen. Dit jaar wordt ook aandacht besteed aan manieren om zoveel mogelijk doding of onvruchtbaarheid van de kevers binnen vier weken te realiseren, door bijvoorbeeld het toevoegen van een hulpstof. Dit zal in overleg met de fabrikanten van de middelen gebeuren.

Het project is gefinancierd door het Productschap Tuinbouw.

Ivonne Elberse, Jeroen van der Meij en Rob van Tol

Elberse is onderzoeker bij PPO Boomkwekerij (0252) 46 21 34/ ivonne.elberse@wur.nl, Van der Meij is Projectleider Onderzoek bij DLV Plant (06) 51 33 53 80/ J.vanderMeij@dlvplant.nl en Van Tol is onderzoeker bij PRI (0317) 48 064 2/rob.vantol@wur.nl.

Foto: PPO Boomkwekerij